

ЗАМАН

ГАЗЕТ 1924 ЖЫЛДАН
БЕРИ ЧЫГАДЫ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ
Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАГЪАСЫ
3 СОМДУ

Сауыгалыуа

Урунганларына кёре- сый, намыс да

Тюенне КЪМР-ни Правительствосуно колонна залында республиканы экономикасыны эм социальный сферасыны тюрлю-тюрлю бөлүмлеринде ишлеген алчы адамларга кырал сауыгалыуа берилге жораланган кыуандык жыйлыуу болгонды.

КЪМР-ни Президентини Арсен Канокон хычууну жумушун башлардан алгач жыйлыуу-аннаны алпында кыска сөлөшкөндө:

- Бюгон бу залга, - дегенди ол - кесерини таза ниетли уруулулары, хурдилери эм жаматууны арасында тиркилери бла Россей Федерацияны бла Къабарты-МалкЪар Республиканы сыйлы атларына бла бийик сауыгаларына тиийиш болгонлай жыйлыуу болгонды.

Сауыгалынганланы арасында промышленность производствуну келечилери да бардыла. Бу бөлүмдө болдумарганланы берилгерге суюме, Жаландар промышленность производствуну бөлүмү сазган он айны ичинде, бытырны ол кезиуо бла тегеширгенде, 19,4 процент өскөни айтып кырама окуна тамдамы.

Арт жылда эл молкө көп проблемала жыйлыуу болгонды, аны кызын болумдан кырдарыруо ючюн, производствуну шендоого технологияларын хайырлангырга, молк жорюктонно формаларын илгендери барырга керекди. Экономиканы бу бөлүмдө бир-бир келечилери да кырал сауыгалыуа берилгенди.

Андан ары Президент билми берилде, сауык сакалыуда, законка чыгарычуу эм толтуруу органдарга, культуранда урунганланы, интеллигенцияны ишлерини тиийиш багыт бичгенди, ол сфераларны мандан ары иги жорюктонно жалпытуу ичюн, керекли мадара элге турганылары айтылды.

- Сауыгала берилге жораланган бюгонню жыйлыуубуз, - дегенди ошону ахырында Арсен Канокон, кыралга жашаууну улуну политика магъанасы болгъун ишини - Къярал Думага депутатланы айырууну алпында барды.

Арсен Канокон Отарланы Розаны сауыгалыуу болгонды.

Бюгонню онгу хайырлангыч, сиз граждандар семизлиги ючюн, 2-чи декабрде айыруу уагъаларына берилде, олму сайлуу этеригени тилебим.

Андан сора Президент кырал сауыгалыуа тиийиш адамларга бергенди. Россей Федерацияны Социальный страхования фондуну КЪМР-де бөлүмдө үнүмдүүлүк Остарланы Ахметны кызы Роза Россей Федерацияны Президентини Владимир Путинни Указы бла «За заслуги перед Отечеством» деген экичи даражалы орденни майдалы бла сауыгаланганды.

Россей Федерацияны башчысы укарлары бла Россейни кырал медицина университетини профессору Шулушев Хасан Хатаповиче «Россей Федерацияны сыйлы врачы», «Нальчик-бананы правлений председатели Андрейланы Аубекирни жаша Борикте «Россей Федерацияны сыйлы врачы» деген ала аталгандыла.

Россей Федерацияны Правительствосуно онуо бла Терех шахарда район болныцаны баш врачы Кажаров Хусейн Хамидович эм Екатеринагорскан станицаны билуло орто билим берген школуну директоруну замистелити Кулаксынова Валентина Ивановна Россей Федерацияны Правительствосуно Сыйлы грамоталары бла сауыгалангандыла.

Къабарты-МалкЪар Республиканы Президентини Арсен Башшировни Каноконун Указы бла онбеш адам болдурган жетишмелери эм көп жылланы намыслы ишле турганлары ючюн Къабарты-МалкЪар Республиканы Сыйлы грамоталары бла сауыгалангандыла.

Ити кесек адам а Къабарты-МалкЪар Республиканы тюрлю-тюрлю сыйлы атларына тиийиш болгондыла.

ТОКУМАЛАНЫ Хусейн,
Суратны Р. МАМИЕВ алганды.

лерибиз - бизни борчларыбызны жалаанда бир жаныды. Башкысы уа - бютонда уллу ишледен бири Къабарты-МалкЪарда мамырлыккыны сактаула. Андан сора да, жаш тейлоу бла ишни тирилтирге, аны патриот ниетде юретиюну илгендирге керекди. Бу тюрлю ише бизни бла сөлөшюну хайыры тивиркиди: политика тутхулук болмагъан, адепкылык жорюктонно жерде иш адыр, жерде ишден иги киши да билмейди...

ТЮБЕШИЛУЕ

Сайлагъан жолубуз бла алжаусуз алгъа барырга

28-чи ноябрде Къабарты-МалкЪар Россияни Федеральнун Жыйлыууну Федерация Советини председатели замистелити Светлана Юрьевна Орлова келгенди. Аны республика бла шагъерилеюну Мемориал аркадан башланганды. Биз бла сенатор Нальчикни 32-чи номерли школуну, Жашил театрда, Спорт эм Театрланы дореиренине барганды, сауык-уюк ючюндирги жаны бла комплекске болгонды.

Огъуруу белги

Светлана Орлова бек алгъа республиканы тишируулары бла тобешенди. Къярал концерте бардыргъан ол тобешюну Къярал Думаны Бюджет эм налогла жаны бла комитетини председатели Юрий Васильев, КЪМР-ни Парламентини Председатели Бечелланы Ильяс, аны замистелити Людмила Федченко, Жаш тейлоу ишери эм жаматуу бичиргиуе жаны бла кырал комитетини председатели Борис Пащтов, Тишируулары республиканы советини председатели Раиса Шорова кытышандыла.

Жыйлыууну КЪМР-ни Правительствосуно Председатели замистелити Мадина Дышекова ачканды эм бардырганды. Ол бизни республиканы тишируулары хар не иште да уллу кошумчулук эттерини белгилгенди, алай алаңы жашулары тынчырак болуу ючюн Да Къабарты-МалкЪары башчылары кылдан келгени аймагъанларын чертенди. Бу тобешю айыруулары алпында баргъан хайырлангыч, алай алаңы жашулары тынчырак болуу ючюн Да Къабарты-МалкЪары башчылары кылдан келгени аймагъанларын чертенди.

Жаш тейлоу тюрлениуе жанлыды

Къабарты-МалкЪар эл молк академияны актовый залында уа студенте бла тобешю болгонды. Аны академияны ректору Борис Жеруков ачканды. Ол окуу юлде бюгонню болуу бла шагъерге этгенди, академия Россейни бек иги он бийик окуу юйлерины санында болгъан чертенди.

«Единая Россия» партияны регион бөлүмдөню Политсоветини председатели Борис Жеруков бизни республикада партия болушу этипген ишлерини юслеринден да айтканды. Булуудан журтланы ремонт эттерге 88, билимден фондда 214 миллион сом ахча бөлүнгени билдиргенди, быллай ишле мындан ары да бардырылыкларын чертенди. Ол сөздөндө ала Россейни Президентини В.В. Путинни башламчылыгы жаны болуктарына келген кыска-кыскалы ишден айтканды.

Светлана Орлова, студентлени аларына чыгын сөлөшө, алгача бери келгендери ючюн ырызлыгынын билдиргенди.

Европада да жоктулда аллай онгла, бизде уа битеу шоклада компьютерле бардыла. 2010 жылга эл молк продукцияны 70 процентини кесибиз чыгарыкбыз. Иш хакыны 25 минг сомга жетдирге деген борч салынганды. Көп жолу, шарлар,

Студенте соруула берилде.

шарларны, «Единая Россия» партия ючюн кыл рордерине ишанганганы билдиргенди.

Светлана Орлова уа тобешюну арт жылда этипген ишле багыт беруию ахшы сыйлауна санаганды. Картди, алаңы айтып чыгъан кыйынды деп, бек магъаналарда тохтаганды: Россей алгын жорюгөн намысын-сыйын кытайрганды, тыш борчларындан кытуул, ич тейлууден да аз-аз кытула барды. Энди баш борч-бек ючю кыралны санына кышуулулу. Ол мурачта жетер ючюн, РФ-ни Президентини, Правительствосуну, Федеральнун Жыйлыуу да бар мадарагы этдиле. Кыралны агачы алгыныча тыш кыраллагъа салыммайды. Андан ары ол экономикада, сатыу-алыуда, билим берилде, сауык сактаула, эл молкде, имууда, башка магъаналы бөлүмдө да алгач кылапй атламыла этипгендери юсөөндөн айтканды.

Республикада да көп зат этипгендери Светлана Юрьевна. Кёлорден окуучу арт юч жылда 16-сы

дегенди. «Сиз окуучу бошгъандан сора кредит алгырга, гичте предпритие куурагъа онугузу болукду. Алай эсе уа, диплом алгъанлай, иш табар онг да чыгарыкбыз», - дегенди.

Окуучун жаш тейлоу кырал не мадара этгенини юсөөндөн айта: «800 сом стипендия азды держик. Аль-аракда анданда аз эди, алай аны елүмни келбейтирге онгла тапдык. Илимуну кандидаттарына, докторларына да алгач ахчаларына кышуу болгонды. Илим-излем ишле бла керекликке кореширча онгла куурулгандыла. Тышына чыгып, көп тюрлю эригууле кытышырга онугузу барды. Ол алай кыралда экономика айынганыны хайырынданды.

Европада да жоктулда аллай онгла, бизде уа битеу шоклада компьютерле бардыла. 2010 жылга эл молк продукцияны 70 процентини кесибиз чыгарыкбыз. Иш хакыны 25 минг сомга жетдирге деген борч салынганды. Көп жолу, шарлар,

биз бла Светлана Юрьевна студенте берген соруула жанауа этгенди.

Аш-азык продуктулагъа багыла нек өскөндө, алаңы тохтагыр ючюн, кыралны жанындан не этипкиди? Шендою билми берилуден эсе алгынны система тап тюрлюю эди? Жыйлыуун налопадан жер-жерли болжетиле бек аз ахча кыралды, кыралганы федеральнун арагы кетеди, ол алай некти? Быллай соруулагъа жаш тейлоу бюсөөрча толу жууп берген окуучуна алай тынч тюрлю эди.

Хычууну жумуш да этипгенди. Туугун коюу болгъан студент кызы Амурузаланы Светлана Орлова кылуудан сауыга алгъанды.

Юрий Васильев да студентлеге жу жанауа республиканы атындан нек айрылганыны, ол башчылык этген комитет не иш

хайырлангырга берилгенди, эл молк, промышленность производствына да жетимиш процентин сатып хайыр алырга онларгыгыз бардыла, дегенди. Ахырында ол залда олтурганыланы сорууларына жуупла бергенди.

Къяралда эм республикада этиле тургъан эм мындан ары этиплик ишлени юслеринден Юрий Васильев да тынгылы халар айтканды. Раиса Шорова бла Людмила Федченко уа тиширууны, аныны, сабийни болумларын игилендируу жаны бла республикада арт жылда кыраллай мадара этипгендери айтып сөлөшкенди. КЪМР-ни Президентини көп сабийли юйорлөгө жошошер минг сом бла бирер «Газель» машина берилге ону этгенин билдиргенди. Ол халарга залда олтургъанла кыралса да тиширууны Эфбус район советини таматасы Ахметланы Мариям москвачы кынаксыга Минги тауну бек бийик жерлеринде өскөн поллени «родеендронланы» сатыуула бергенди. «Глория джис» корпорацияны генеральнун директору Юлия Пархомоко, аны предпритие тышында асламысында тишируула ишленгенрин айтты, бу молкде алаңда тюртүлен сабий табып, декрет солудан сора ортха кытайхаларын билдиргенди.

«Алай эсе уа, жашу андан ары барды, ол а ахчы белги тюрлююмо?» - дегенди.

Аны ача, Арсен Башширови, Светлана Юрьевна бла Къярал Думада бир зукъ заманы бирге ишленгенин, ол КЪМР-ни уллу шубу болганыны айтып, берги келгени ючюн журек ырызлыгынын билдиргенди, ачыккылыгы,

хычуулук керекдиле. Алаңы сакталар ючюн, кылдан келгени арык тюрлююмдө. Президент Эфбусуну тюртүресинде солугъа уллуанга онгла кырапа барганларын айтып, Светлана Юрьевна бери солугъа да келсе сөөргини билдиргенди.

Ол алай бек ырыз болуп этгерин чертенди: «Республикада бек жыл мында болгъанла да, бусыгъатда тюрленуе сейр этип кыралгана, дегенди. Нальчик а бир да бир аймак болганды.

Андан сора Светлана Юрьевна саулай республика болгъа келгенди, токсанчы жылда ол кылай осал жал да болгандан эсе салганды, энди Россей 10 бек молк кыралны санына киргенин белгилгенди, сегиз жылга РФ-ни Президентини В.В. Путини кыралны агъы юсөөне салганды, дегенди. Анга шагъатха бизни республикада болгъан тюрленуеуле да келтиргенди. «Бир шолгъа жерин эдик да, сабийле шактан ахча окуна адам сукуланыркыды. Сизде өхтемленирча затла келди: аламан жайлыгы, кыруулу кенг жайлыгы, аруу тибийгатыгы, таза сууларыгъыз, дарман хауагыгыз», - деп чертенди.

Айыруулары юслеринден сагына, Москвадан келген кылуукчуу хар адам да кесини жашуу, сабийлерини келир заманлары ючюн кылар котергендери, кочло Россейи жаланда бизге керек болганын унутмагъа чыгарып бергенди.

Юрий Васильев сөзге кышуула, ол да республиканы адмлары бла көп тобешленерин айтканды. КЪМР-ни жаш тейлюсу Путин ючюн, Канокон ючюн, кылаилыгы, ырызаклыгы республика ючюн көл котерююне ишкеси болгандын билдиргенди.

«Кертди, алыкта таманланылык ишле келди, дегенди ол. - Жашуу койле жетишмелди, жангы ишчи жерле керекдиле...»

Ахыры 2-чи беттеди. Суратланы МАМАЙЛАНЫ Алай алганды.

«Нальчик мени сейирге кыалдыргъанды»

Андан сора Правительство ююнде Светлана Орлова бла КЪМР-ни Президентини Арсен Канокон тобешенди. Светлана Юрьевна да мен бек жархатман. Нальчик а мени наден да иги көргөздөди. Жаш адамла берген соруула уа алгыннан хазырланмагъанлары биллин тур эди. Тишируулары активин да мен бек жархатман. Мындан ары мени наден да иги көргөздөди. Жаш адамла берген соруула уа алгыннан хазырланмагъанлары биллин тур эди. Тишируулары активин да мен бек жархатман. Мындан ары мени наден да иги көргөздөди. Жаш адамла берген соруула уа алгыннан хазырланмагъанлары биллин тур эди. Тишируулары активин да мен бек жархатман.

«Аларгаракла биз адмларны келерине кыралгъа улгъан эсек, энди хар башха тюрлю болганды. Сөздөбул ала ишбиз бирдиле. Энди адамланы властыа себеплик этгиз деп таукал чыгарырга болукбуу.»

«Сизде өхтемленирча көп зат барды»

Ол ючюн окуучу интирикде Светлана Орлова, Юрий Васильев, КЪМР-ни Президент Арсен Канокон республиканы журналистерине пресс-конференция бардыргандыла.

Аны ача, Арсен Башширови, Светлана Юрьевна бла Къярал Думада бир зукъ заманы бирге ишленгенин, ол КЪМР-ни уллу шубу болганыны айтып, берги келгени ючюн журек ырызлыгынын билдиргенди, ачыккылыгы,

хычуулук керекдиле. Алаңы сакталар ючюн, кылдан келгени арык тюрлююмдө. Президент Эфбусуну тюртүресинде солугъа уллуанга онгла кырапа барганларын айтып, Светлана Юрьевна бери солугъа да келсе сөөргини билдиргенди.

Ол алай бек ырыз болуп этгерин чертенди: «Республикада бек жыл мында болгъанла да, бусыгъатда тюрленуе сейр этип кыралгана, дегенди. Нальчик а бир да бир аймак болганды.

Андан сора Светлана Юрьевна саулай республика болгъа келгенди, токсанчы жылда ол кылай осал жал да болгандан эсе салганды, энди Россей 10 бек молк кыралны санына киргенин белгилгенди, сегиз жылга РФ-ни Президентини В.В. Путини кыралны агъы юсөөне салганды, дегенди. Анга шагъатха бизни республикада болгъан тюрленуеуле да келтиргенди. «Бир шолгъа жерин эдик да, сабийле шактан ахча окуна адам сукуланыркыды. Сизде өхтемленирча затла келди: аламан жайлыгы, кыруулу кенг жайлыгы, аруу тибийгатыгы, таза сууларыгъыз, дарман хауагыгыз», - деп чертенди.

Айыруулары юслеринден сагына, Москвадан келген кылуукчуу хар адам да кесини жашуу, сабийлерини келир заманлары ючюн кылар котергендери, кочло Россейи жаланда бизге керек болганын унутмагъа чыгарып бергенди.

Юрий Васильев сөзге кышуула, ол да республиканы адмлары бла көп тобешленерин айтканды. КЪМР-ни жаш тейлюсу Путин ючюн, Канокон ючюн, кылаилыгы, ырызаклыгы республика ючюн көл котерююне ишкеси болгандын билдиргенди.

«Кертди, алыкта таманланылык ишле келди, дегенди ол. - Жашуу койле жетишмелди, жангы ишчи жерле керекдиле...»

Ахыры 2-чи беттеди. Суратланы МАМАЙЛАНЫ Алай алганды.

Ушакъ

«Мамырлыкъ, келишиулук - неден да багъалыды»

КЪМР-ни Президентини Арсен Канокон республиканы ю жанауа организациасыны - Афганистанда уруну ветеранларыны союзууну, «Рус» спецназын ассоциацияны ветеранларыны союзууну, ахбазы добровольцлени членлери бла тобешленди. Анда республиканы президентине Афганистанда уруну ветеранлары союзуу бек сыйлы сауыгасы - «За заслуги» ордени - берилгенди. Тобешюге КЪМР-ни Президентини Админист-

рациясыны башчысы Альберт Кажаров кытышанды. Президент кесини сезюн ол организациада иш кыла кыралгъанын сорганындан башлагъанды. Алаңы власть органды бла байламыкларына, республикада жаматуу политика болумга кылай кырагъанларына эс бурганды: «Бизде хар зат да биз умут этгендей тюрлю эсе да, белгилеп айтырча тюрленуеу бардыла, - дегенди ол. - Социальный жаны бла тамаланган иш-

лерибиз - бизни борчларыбызны жалаанда бир жаныды. Башкысы уа - бютонда уллу ишледен бири Къабарты-МалкЪарда мамырлыккыны сактаула. Андан сора да, жаш тейлоу бла ишни тирилтирге, аны патриот ниетде юретиюну илгендирге керекди. Бу тюрлю ише бизни бла сөлөшюну хайыры тивиркиди: политика тутхулук болмагъан, адепкылык жорюктонно жерде иш адыр, жерде ишден иги киши да билмейди...

Акъыл

Кезиу биригиунно излейди

2-чи декабрде жалаанда Россей Федерацияны Къярал Думасына айыруула бардырылгъа кылалык тейлоодоле. Къабарты-МалкЪарны халкы, битеу кыралдача, айыруу уагъаларына кеслерине, сабийлерине да келир замангы сайлагъа келликди. Кыралда бла республикада бола турган тюрлени-

улеге биз шагъатбыз, ала да битеу миллетлени да жашаулары тюрле барды. Ол а битеу халкылары билдирген шарт болгъанды. Ма аны себепли биз Россейде башланган тюрлениуеу андан ары бардыруу жаныбыз. Жашуу магъаналы сайлау этерге тошоген заманда халкы биримей кыламуучу-

ду. Бюгоннюке ма алай жуупты кезиуо. Республикада жашагъан диспораланы 20 миллет-культура аралгъа биригкен келечилери «Единая Россия» партия, миллет башчыбыз Владимир Путин эм Къабарты-МалкЪарны Президентини Арсен Канокон жаны болганды билдирдиле. Биз жу жолу билеп сайлабыз.

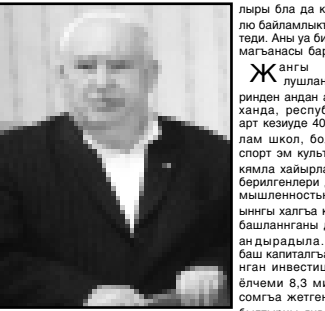
Къабарты-МалкЪарны Къулура фонду.

ХАПАРЫ БОЛБАН АДАМНЫ ОЮМУ

Аллай чекке жеталырбыз деп эсибизде да жок эди

Къабарты-Малклары социалдык-экономика айнуу жаны баш болмушта индустрия эсе буруп турганга эрттеден бери койгониме. Иги жанына тордонулге жюрөгүмден кыуанып тобеуону. Мен Къабарты-Малклары Президентини култугуна жаш, тири адам, биллими финансист эм бизнесмен салынганына керти да кыуангангадан бириме. Арон Канков къалбай адам болгонан жашуу кёргозго барды.

Не жашыруу, республикалык даражада башчылык этуу жаны баш сынауу болмушаны чырмаулык этерми деп, ал кезиуде арсарды да болган эдим. Кёп заман озмай, хунери, Фамулуу адам не ишде да къолай болуугун эслегенбиз. Арсен Баширович, магынасыз затпадан керти болуп, тюз жолго тохтап алганда, тюз къыска заманын ичинде бек алгы этилик баш магыналы борчланы белгиленди. Аны баш бирге, тиришли структурала, алгандан оюм этип, социалдык-экономика айнуууну къодан келлик программаларын жарашары туберибиз атпаганды. Бир кыуану киюлени чырмаулык этгенерине да къарамал, республиканы жашууну жалтырыкча бургулган мадарла этилгенди. Кыруу да не заты да жаратмачу «жигитке», политикага жуукукшадырлыр, миллет вопросла баш ба кытайлыкша туудурунго корешкен эселе да, умтуларыне жеталмаганды. Эплени чеклерин тохташдыруу жаны баш чыккан проблемаланы кертиуну шарт мадарла этилик, алгандан тийишлиликде кетерилгенери

да тап оюну этууну юлгосю, дери болганды. Ол иш, артыкшы дулу даур да болмай, тынч-архат тамалланды. Гурушала уа аны эслегенге этип къойгондыла.

Бизни жаш президентибиз акыллы, хар затын тергеуге ала да билген, уста политика болган кергозотти. Даулу даур болмай къалмаз деген къоркучу чыккан кезуимде да, оюмулук, сабырлык, чыдамлык кергозотуп, алгаш сынауладан да чыгалганды. Миллетчиликни ызын тутхала, ол жаны баш сынауу болмаган адам жаныла, терсири болуп деп умут этген эдиле да, аланы ол муратлары да толмаганды.

Алай баш власт органдар бир кичино баш магыналы борчланы тамалаула, республиканы социалдык, эм экономика жаны баш айнытырга ол тапанжанды. Алай барууну жалтырууга Правительствону жангы Президентени Андрей Яринич бек тынгылы, уста менеджер болгонан да себептик этти.

Жетишилени юслөрүндөн айта, обществону айнууну кюгосюну курулушуде башларыбиз колгопди. Башы адамча, менда, социалдык магыналы объектени курулушлары кылай терг аткалам ба бардырлыганын керюп, бек кыуанам. Ол жаны баш быыл тамамалган ишлени өлчөми юк миллиард сомга жеттиди (2006 жылны 3 айында болганындан эсе 26,7 процентке көп-)

лыры баш да кепишурою байламлык жюрютеди. Аны уа бизге улуу магынасы барды.

Жангы курулушларын юслөрүндөн анды айтканда, республикада арт кезиуде 40-дан аслам школ, болонча, спорт эм култура мекалыма хайырлангыча берилгенери да, промышленкестуну агыныгы халга келтириу башланганы да кыуандырадыла. Быыл баш капиталга салынган инвестициялары өлчөми 8,3 миллиард сомга жеттиди. Ол, быштыры январь-сентябрь айларында болдурулушы баш теңдештиргенде, 1,7 керге көрдю.

Бизни Президент республиканы экономикасына кесини ырыксындан бир бла жарым миллиард сом белгени кууандырган, ыразы эткен шартпадан бирди. Алагы баруу эл молкде да эсленди: битун алганды, бу өлкюимде 14,7 миллиард сом багызы продукция чыгарылганды.

Юлгө келтирилген тарихлени мен ким да керюрге, билрге болук статистика керюмдөледен алганма. Аланы санында дагыда бир затха, бир жаны баш адаманы жашулары игилене баргынына шагытлык эткен шартха эсе бурганма. Багыла керюлгөн кетген кезиуде дерт (быылны ол 9 айында) болгонаны алпакса, ронизда сатыуула товар айлыдыруу өлчөми 23,5 миллиард сом болганды неда 12,1 процентке көбөйгөн.

Адамга газ, электроток тохтагылык кылатуу кезуимди унуткандыла. Мен оюм этгенден, ол затлага тийишли багы берилрге керди. Жылдан жылга Къабарты-Малклары бюджети көбөйгөн да. Керип жыл да аны өлчөми 19 миллиард сом болукту! Озган зат-

мапада алай чекке жетер умутубу болмагыды. Мен КМР-ни премьер-министри болган жылда бюджет зандигинден беш керге ээди, ол бек керекли жерлесе «Жамау салгыра» окуна жетмей эди.

Биологияде республиканы айнуу терг атлама баш, улту өлчөмдө баргынына шагытма. Эндики бюджет социалдык проблемаланы тамалмай багырыгы ол берилди. Пенсиячылары союуза башчылык этме да, къолайсыз адамлагы, юйорлөгө, културага ишленгенге, спорткөмөгө, алмилге къалай болушукла берилгенери шизитп угтай ишде керип билем. Бюджетден берилген баш тынчыл кыламы, Арсен Баширович жыл сайын өз ырыксындан ол кыранчагы 300 миллион сомдан артык бөлөди. Мен бирденден. Президентни мындан аркында да алай чомартлык этип туруу умуду барды. Ол затны мен огырдан берилген байлыккыга саяниа, халалкылыкны, тюзлюккө, намыслайыны юлгосюнө, тюз милети бизнесмени, акылман кырал кулукчуну ишине кырамай.

Тарых торлене турган кезиуде, бизни республикага алай адам башлыкты этип башлаганы баш намыссыз тутханын, ол бар кичюн, онгун бизни жашуубу жашарчагы бурганан озган эки жыл кергозоттиден. Аны себепли, тюзлөк бар эсе, бизни жамауат Арсен Баширович Канковча не жаны баш да таянчкылык этерге борчлууду. Алай болса, колликди корлам. Жаланда алай баш келликди бийик културалы, экономика жаны баш кичю халкыла санына къошулукубз деген ишанулуку.

ЧЕРКЕСЛИ Георгий, КМР-ни Пенсиячылары союузу председатели, (арт. Бичиланы Ж.) не воине-ле (арт. Будайыны О.), не Формуновда (арт. Бечеланы Л.) кералмайбыс.

Бу тизини озаргы болукту. Юн поэтика сахна «жашуунда» аны инсангыттын, демократиялык, бийик даражасын ачыкчыларга борчу эди. Алай дунда битун алынган борчла, жарсынга, толуп бармачулары – ол да шартты. Кертиди. Эмизда Кызыксынга болмагына улту оюмеклигин хорлаганы, магына жанын оюну бир жангырак этдирени балмача керюлгөнү.

Былайда Илхам (арт. Тап-тарпаны Ж.) – был да аламат жалгычдыла рольлана, алай оюнга пьесада болмаган тереники хазна къошсалына. Халап къыйанларын билмеген этип къоймакчы. Акчала Фахмулуын аймагындагыла.

Да сора не? Оюнда Кызыксыны «табызымыз» Аны дуния таныгын, анга бийик багы тежеген дуниясык, санагыла, кёп айырмай кыралар, зауук алабаймысмы? Ол соруула иши башында, оюну өзегилди. Ким биледи, пьесаны автор анга жангыдан кырал болукту (арт. Таптарпаны Ж. бар эсе), иш тыбарык болуруму

Элбурс району айыруу комисияларынын члендерини ЗАЯВЛЕНИЯЛАРЫ

Биз, Элбурс району айыруу комисияларынын члендери, «Справедливая Россия: Родина/Пенсионеры/Жизнь» политика партиязы регион бөлүмюккө ар кандай датели Х.М.Кармоковун басмада бизни районда участка айыруу комисияла куурагында, багытуулукта этилгенди дегенине бек анигангабыз.

Закону изилмерине эм Россияны Ара айыруу комисиясыны рекомендацларына керуу, участка комисию куурула туруу, бек алгы баш партиязы Кыргыз Думалы баш бизни республиканы Парламентени мандатлары болгон кандидатлары эсе бурулганды. Алай партиязы жалаңда айтпаганды: «Единия Россия» «Россияни Либерал-демократия партиязы», «Россия Федерацияны Коммунист партиязы» эм «Россияни Агрария партиязы» алап айтканын толусунай эсге алынгандыла.

Бек аздан сегиз жооз айыруучу регистрац этилген жерде комисиини беш адамдан куурагы оюу этилгенди. Партиязыны чеклениринден башха, алагы уруну коллективден, жамауат биригуленден, граждандла жашаган жер-

Премьера

Не эс, уллу иш кычан да кёп хапар кызгуучууду. Ол жашууну жоругууду. Ахшымды-чойремди, аны уа иш тамаланы аныгарыла болуучууду. Малкыр кырал драм театры Куулыяны Кыясына өлчөнү смененин төлөгөнүндө да дулаштырды да аслам чыкканын ушайды. Ол болуму бери, газете табысына да, жеткендиче. Жарыкча шартды ол, алай театрыбызда премьераны «Жакуу-өрпөүдө» деген ат баш сахна салынган драманы – юсюндөн кесибини оюмлапгызы айтмай кыясак, ол да ыспасы болмок.

Оюну режиссору республиканы искусстволарыны сыйлы кулукчусу Атырзаланы Магомат, пьесаны автору уа Куулыяны Эли-батырдын жарымы самакча жарашдырырга кызын салмагындагы десек, жарамас. Кезбай этмейбиз, улту къыйын салынганды. Башында айтылгандан тынчында уа, сөз ючюн, Э.Бордошпа – оюну суратчысы да – фахмусуу аяп къоймаганды. Кертиди, былайда, авансенага жууку орнатылган оюн баш ожажк асыры да, биз айыруулагы хазырланган эм ала бардырлыгын заманда да, закону изилмеринден таярык туюйлубуз.

Башында башлап, закый поэтиканы битун жайуу юлү кергозторго боюноруну борч алган творчестволу кыуаму, оюнга кыраучуланы келгери жеталмай къалганы ишини башыды. Кечилдик тилеп айтгаймы, оюн ахшы муратын ари мистини да, чычкен аспап, Кыясыны өмюрюню жашуу кертигиин алчмайды. Хау, кербиз сахнада поэтик: биз умтуганым сакратына тел келишкен Р.Ф.И. сыйлы артымы Балыканын Зариге тырмам этерча туюйлубуз – ол борчун толтурады. Драмдада назму, назму-чулукну төлөгөнүндө да халап аспанды, алай оюн аксылканы жашууну Балыканын «Өрпөлүмдө».

Кыясын – къагананак, Кыясын – ариу улун (арт. Тохаланы Зулкарнын), аскерчи, соргончо жерири, дунияны жашууну Балыканын жерири – оюмекликке бериле билген...Кыясыны кыра-

пасханланы Г.) сора Сюймеклик (КыР-ни сыйлы артисткасы Жангораланы Ф.), оюнуу Атору (КМР-ни, КыР-ни да сыйлы артисти Жангораланы М.), Генерал (КыР-ни сыйлы арт. Жолобатыр Т.), Къоношу къатын (КыР-ни халкы артисткасы Байкуланы Р.), Жаш (Ми-

Соддан онгнга: Байсолтананы Инара, Балыяланы Зариф, Баккуланы Лариса, (соелген) Доттуяны Фатимат.

зиди? Анга керуу режиссору да кесини суратлуу жаны баш кыюушон-къышаргы амам таблыргы да болур эди. Жангыдан оюнуу суратлау жаны: кыраулууну, адабият-музыкалык композицияга ушал къалганыдан эркин оюнуу мажаралар, тел болууру эди.

Гармонини жоругуу (за-

Тохаланы Зулкарнын.

Улту ишге узалгын, аны алындан окуну ахыры неге келигин билмей, оюмалык этер керешсе, ыспасы болламуучууду, этерге корешкен жумушундан да артык къуандалмай. Не этти, ол адепти: Бурнунула айтылуучул, «таулуу а акылмандан артыкчылар хорлуучу» дегенча да болуубуз бир-бирде. Ол да шартты. Шарт эсе да, терен бирде уа аур сатышылагы да этлген шарт. Азырак болса эди жашуу-узурда жангылуу, чогылулукка къайтыу да...

Былайда Атырзаланы улуну илел тапан бир суратлуу оюну айтып къошолмайбыс. Эсимден кеткенди, Ленком театры хайырланган эди биринчи, онгнга эсе башкымыз? Москвада артисте, кыраучуланы ичинден оюнга къошулган адет да болуучу. Ол узаны тугады режиссер, анга даубуз жокчу – оюнуу магынасына келгиче эсе. Ол муратын жалгычталма.

Бирими кизи (КыР-ни сыйлы арт. Мырзаланы С.), Экинчи кизи (арт. Шауяны О.), Биринчи тиштору (КыР-ни сыйлы арт. Текуяны Р.), Экинчи тиштору (арт. Аптуяны Х.) – хайырыл топурадыла, кыраучуланы да келгирин алдыла. Ол да аман болмаз.

Кыргызды тишторууну оюнуу оюнга КМР-ни сыйлы артисткасы Токумаланы Раисаны эчиси хычуунурун айтырчы оюмө. Сыраты, кийими, куюмунда доубасы, бетини оюнуу, кыргызды жыры да болмагына уста айтыкан – оюу къыска эпизодчукууну сейр суратлаганды этчөбиз. Аман иши жараша керуу Эрим Рарлона.

Мотталаны Светлана. Суратланы ТОЛГУРАНЫ Камал алганды.

Магыналы жумуш Бахсанда автобуса чыгарган завод ачыллыкты

Бахсанда автобуса завод «Волжанин» ЗАО «Волжанин-КР» деген заводу ачарга хазырлана турардыла. Ал кезиуде анда машина жалаңда жыйшыдырылган этерикийди, «Волжанин» деген бек улту ала журтлу заводдан кууула ба комплекс керкек Бахсанга келтирилдикти. Мында аладан автобусланы юн торлосу чыгарылкы: шахарда, ша-хар тиреленде эм шахарла араларында жюрюгөнө.

Жыйшыдыруучу шехде 150-ге жуукук адам ишле-риди, ал кезиуде чыгарылагы 20 чакыыр бир машини чыгарыларды. 2008 жылны биринчи жарымын ахырына уа ишчи жерле 500-ге жеткери болмоктуу болуучу. Бизни жашуу ала толу кичю баш ишпен башласа уа, кууула чыгарылышыкыдыла, автобуса жыйшыдырылыгыдыла, бону баш сортолукюдө.

Бахсанда Волжанин заводда Кыябы-Малклардан 80-ге жуукук адам ишлейди, ЗАО-ну директору Аслан Сантиков-Ала барсы да Бахсанда заводда иштерни сынауу жыйшыдырыла.

Жаны заводду бир кесигин декабры ортасында ачарга белгиленди.

КМР-ни Президентини баш Правительствосууну пресс-службасы.

Жыйылгыч

Кыулийланы Къайсынын 90-жылгыгына аталып, бу кюнлөдө Кыаштатуу Култура үйүндө къууанчы жыйылуу болганды...

Эльвира ким да бюсюрча айтканды неда «Къор болый» туугъан жерим мен санга...

жазган эди. Кауфов аны къабарты тилде окугъанды. Черек районну администрациясыны башчысы Темиржанлы Махти поэти кеп...

Солдан онгга: академик Залийханлы Михаил бла Черек району администрациясыны башчысы Темиржанлы Махти Къайсынын эсгерилде.

Футбол

Премьер-лигада тынгылы орналырға

Арсен Каноков республиканы вузларыны студентлери бла тобиешуонде айтханына кере, келир жылда «Спартак-Нальчик» футбол клубну финансированыны он миллион доллар болду...

Түрлөм

Льжачыла жангы къарны сынагандыла

Тау лыжа бла учууну сезону декабрын экинчи жарымында башланарыкды. Алай Азат эм Четот тау бетледи трассалыны сынар ючюн чакътыкты лыжачыла аз тойбой килде...

ТАБИЙГАТ БОЛУМ

Машина кепюрден кетени

Отъары Малкъар элни администрациясыны башчысы Байсыланы Харун бизде тирленген кере, азда берилер къар жаугъанды...

КъМР-ни наркотикиясына

Ахча уят-хаят къоймагъанды

КЪАБАРТЫ-Малкъарны наркотикиясында ишле генле республикага наркотиклери болган кондир...

лурла. Быйладе, кертиби бла да, уллу аханы юсюнден эс барды. Россияни Нарконтролюну федералныи служба...

Тутулгъанлы бир къауумуну Нальчикде «Дубки» базарда сатуу эттен контейнерлери барды. Анда кондир шах-шак тутулды.

Эндиге дери ГОСТ-ла, шах-шакны бу эки торлюсюно араларында башкалыкны кермегенлей, кондир шах-шак жашыртын салуу аймагында аймак федералныи округда бек кенг жайылган наркотикилен бири болганды.

Россияни Нарконтролюну федералныи службысы КъМР-де Управленины кызулукчулары Май районда Александровска станицияда койгон наркотикиле буюдуру турганына ишеклике биерую тухтаныла.

Наталья МАРШЕНКУЛОВА, КъМР-де наркотикуле арналыны пресс-службасы.

Программага кирмей къалгъан суймеклик

Жазуучу Токумаланы Жагъафар. ой бичеси Кыулийланы Элизат да келген эдиле. Окуучула бу байрамга ой хазырлангандарын ол башлангычыны окуяны аныларга болуук эди.

Къаштатуу орта школуну окуучулары Къайсынын назмуларын айтадыла.

Конкурс

КъМР-ни ПРОКУРАТУРАСЫНДА

Агъачны къыргъаны ючюн

Терк району прокурору Ю.Б. Паногову жети миллион сом багысы агъачны законус къыргъаны ючюн одаге бергенди. Ол къыралгъа тошорган къоранчаларын федералныи бюджетке къайтарырға керкиди.

болуп ишлей, ол куллуугъун кесине фяйда тошоргорге хайыранганды, 62 къыз терк кесгенди. Ол терекле жу биринчи категориялы агъачда бергенди.

Республиканыи прокуратурасыны пресс-службасы.

Къыш да жетди. Арбаз сыйпаучула терекслен акъгъан ахыр чыпыркъаныла кетерип-кетермес, къар да жауду.

СУРАТДА: Анна Агафьева иш юсюнде.

СУРАТНЫ ХОЛАЛАНЫ Марзият алгъанды.

Жырлары дискге жаздырыллыкдыла

Бахсан районну школчулары араларында «Алтын ауаз» деген ат бла конкурс бардырылганды. Анда Жанхотия элли орта школуну 5-чи классыны окуучулары, ариу жырлап, айырмалы болгандыла.

«Глория джинс» фирма уа жаш жырчыныны ючюнине да юсюрлене тат жарашан кийимле тигип берликди. Зуура бла Фатимат, уста жырлай билгенден сорда да, назмула да жаздыла.

ХОЛАЛАНЫ Марзият. СУРАТДА: район конкурсында хорлагъанла Тевердиаланы Зуура эм Абдулпаланы Фатимат.

СУРАТНЫ автор алгъанды.

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: Кыбарты-Малкъар Республиканы Парламентини бла Правительствосу. Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал. РЕДАКЦИАНЫ БЕЛОМЛЕРИ: Экономиканы беломо - 42-66-73. Жаммауат-политика жашууну беломо - 42-67-68, 42-24-02.